

la

L'INSTITUT AGRÍCOLA

Drecera

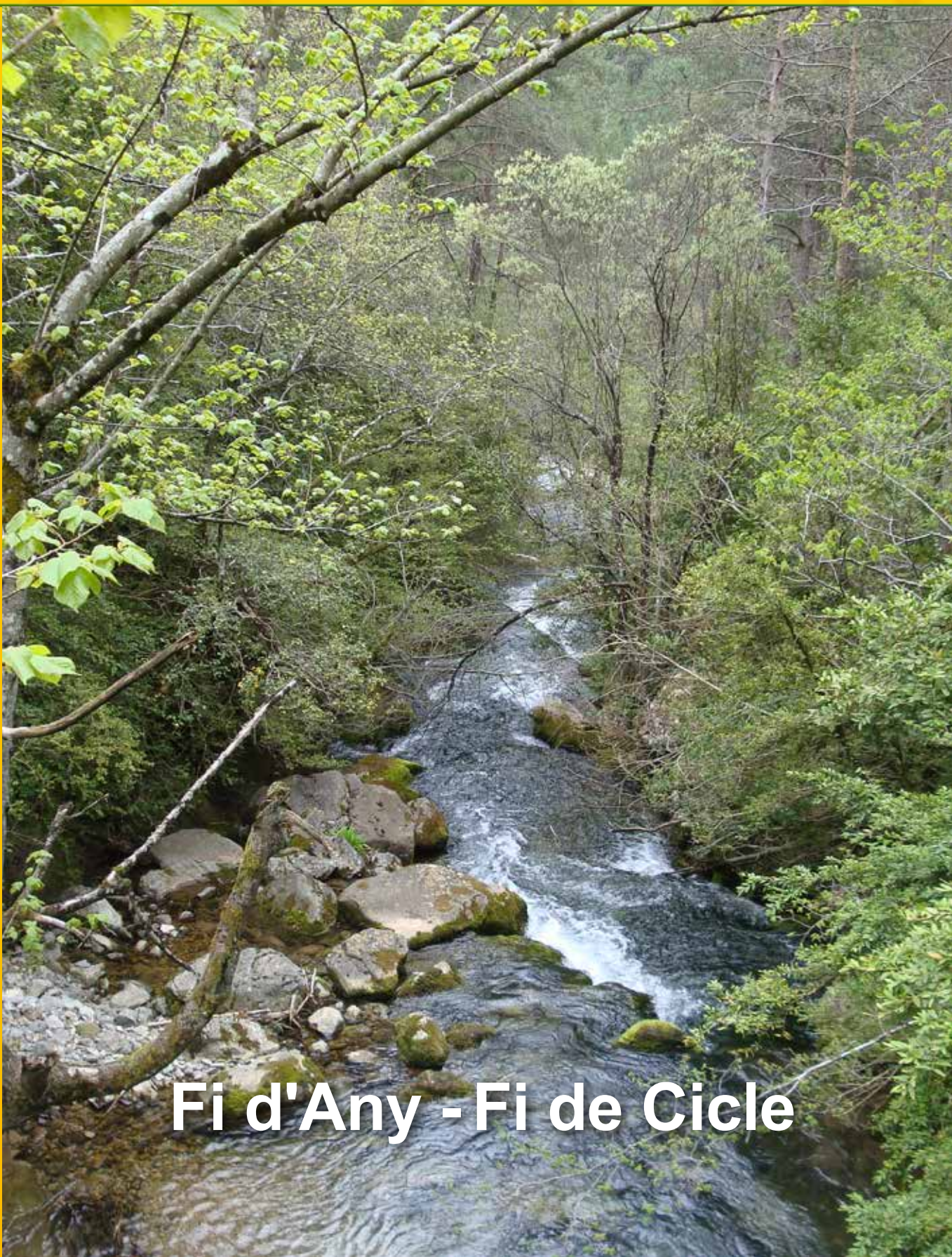
núm. 190

Novembre-Desembre 2021

Revista de la Patronal Agrària de Catalunya fundada el 1851

5€

www.institutagricola.org

Fi d'Any - Fi de Cicle

Adoració dels pastors de Juan Bautista Maino. Pintat al 1614. Museo del Prado

És el Nadal del 170 aniversari de la fundació de l'Institut Agrícola, i ha de ser temps d'aprofundir en els valors de les persones; valors d'ètica, lleialtat, convivència, servei i generositat, que són bàsics i vitals per desenvolupar una societat sòlida i esperançada en el futur.

Aquest és el desig i l'objectiu per al 2022.

Bon Nadal!!

4 **GEOPOLÍTICA AGRÀRIA**

EEUU: Les terres de cultiu són un actiu molt buscat

6 **LEGISLACIÓ**

Reforma laboral - Reforma Agrària

10 **EUROPA**

Subministrament i seguretat alimentària

11 **FORESTAL**

Directiva europea sobre energies renovables

12 **ECONOMIA**

Inundacions del delta de Llobregat

14 **ENTREVISTA**

Javier Arias, President de la LECE Internacional

17 **EUROPA**

LECE

18 **ECONOMIA**

El Corredor del Mediterrani

21 **LLIBRES**

Lectures recomanades

23 **INFORMACIÓ**

Notícies breus de l'Institut Agrícola

26 **EMPRESA**

Crecimiento empresarial -Informe CEPYME

FI D'ANY-FI DE CICLE

És època de fer "examen de consciència", de fer balanç, al mateix temps que es fan propostes de millora i canvis per el nou any que arriba.

És bo fer balanç per tal d'identificar errors i mancances i mirar de no repetir el negatiu. Aquests darrers anys la política ha perdut protagonisme a causa d'errors i actituds egòlatres i l'ha guanyat la no política, el populisme sense estructura i sense responsabilitat.

Sembla que la dura crisi d'aquests darrers anys s'hagi acabat, i s'intueix una lleu recuperació. S'haurà de treballar molt i tothom perquè sigui una realitat.

L'esperança en la recuperació, ens ha d'induir cap a un canvi de la societat per fer un test de vitalitat de la mateixa, per influir en la millora del debat públic.

Per aquesta raó s'ha d'aprofundir en la creació de grans equips, com expressió viva d'intel·ligència col·lectiva i oblidar-nos de l'experiència depriment d'estupideses col·lectives on s'anul·len personalitats enfrontades.

L'equip, però, ha de reunir unes condicions com que l'equip ha d'estar per sobre dels egos personals; ha de tenir un sistema de treball amb mètode, disciplina i regles de joc per ser més creatius i innovadors, respectuosos amb les persones; ha de generar confiança, ha de ser responsable, res de paternalismes infantils i de jerarquies autoritàries, ha de ser discret i transparent, saber conviure amb la incertesa, abans que viure amb "falses certeses".

Aquests darrers anys de crisi, en la que moltes persones han patit les conseqüències, on les utopies negatives prediquen encara l'antireformisme econòmic i laboral, i la teoria del NO, sense adonar-se que estan perpetuant un mecanisme injust de perjudicar al feble.

On es nota aquestes compulsions és en l'Europa del benestar, en la Reforma de la PAC 2021-2027. Una reforma que no posa l'èmfasi en la producció d'aliments, en la sobirania productiva, on és marginada la investigació en biotecnologia i transgènics, quan la resta del món és el principal objectiu.

Europa viu en una nebulosa on a través de mecanismes perversos de protecció es posa en dubte i es condiona la propietat. Curiosament, l'informe XINA 2030, publicat pel Banc Mundial i el govern xinès, demana que es clarifiqui el dret de propietat en favor dels agricultors com a mesura de promoure l'increment de producció i consolidació de la classe mitjana.

Hem de tenir esperança en el futur, hem de ser optimistes moderats, però els equips han d'influir han d'influir per tal que els assessors i decisors treballin en favor dels patidors de les seves decisions, i s'han de convèncer de que l'única forma de créixer econòmicament és a través d'empreses SUSTENTABLES, i de que el principal objectiu de l'agricultura és produir aliments i que als empresaris agraris no fa falta que ens legítimi ningú, fer-nos fer coses que no calen.

La realitat i els empresaris faran possible allò que assessors i decisors s'entossudeixen en que no ho sigui.

Que el Nadal ens il·lumini per escollir el millor canvi per a l'any 2022.

la Drecera

Director:

Josep Maria Majó

Redacció, Administració i Publicitat:

Plaça Sant Josep Oriol, 4 -Barcelona 08002

Tel. 93 301 16 36

Fax. 93 317 30 05

E-mail: info@institutagricola.org

www.ladrecera.com

Impressió:

OFFSET INFANTA

Suscripció anual:

30 euros

Dipòsit Legal:

B - 23.784 - 1993

Associada a l':

LA DRECERA expressa la seva opinió mitjançant l'Editorial. Les informacions i opinions expressades en els articles signats són d'exclusiva responsabilitat dels seus autors.

A.P.P.E.C

ASSOCIACIÓ

DE PUBLICACIONS

PERIÒDIQUES

EN CATALA

■ ■ ■ ■ ■

EEUU: Les terres de cultiu són un actiu molt buscat

Amb una població mundial en creixement ràpid i la demanda d'aliments, les terres agrícoles ofereixen una oportunitat d'inversió veritablement diversificada amb rendiments atractius. La terra és una de les classes d'inversió més antigues i ha produït una gran riquesa al llarg de generacions. Les terres agrícoles dels Estats Units representen una inversió atractiva a llarg termini, alhora que brinden una important preservació relativa del capital en temps de turbulències econòmiques.

Sovint, quan es pensa en les terres agrícoles dels Estats Units, ens ve la visió d'un agricultor nord-americà i la seva família cuidant els seus cultius al cor de l'Oest Mitjà i les Grans Planes dels Estats Units. Si bé això podria haver estat, ara és qualsevol cosa, menys això.

Segons un estudi realitzat pel Departament d'Agricultura dels Estats Units (USDA), el 2019, els EEUU tenien poc més de 897 milions d'acres dedicats a l'agricultura. Això pot semblar molt, però la quantitat d'acres de terres agrícoles va disminuir en 2.1 milions d'acres en només un any.

Els agricultors estan envellint i els seus fills o altres membres de la família no volen seguir els seus passos. Això ha fet que les explotacions es converteixin en fideïcomisos corporatius i que la terra s'hagi llogat o venut directament. El mateix estudi va mostrar que el nombre d'explotacions va disminuir unes 5.800 durant el mateix any.

Les terres de cultiu nord-americanes són un producte molt buscat pels gegants corporatius i els inversors.

No són només les corporacions nacionals que compren terres agrícoles a tot el país, les corporacions estrangeres i fins i tot els governs estan pagant molts diners pels acres de producció d'aliments de la nació.

Mentre que el Canadà posseeix actualment la major quantitat de terres agrícoles d'un govern estranger, **la Xina** està comprant agressivament terres agrícoles nord-americanes.

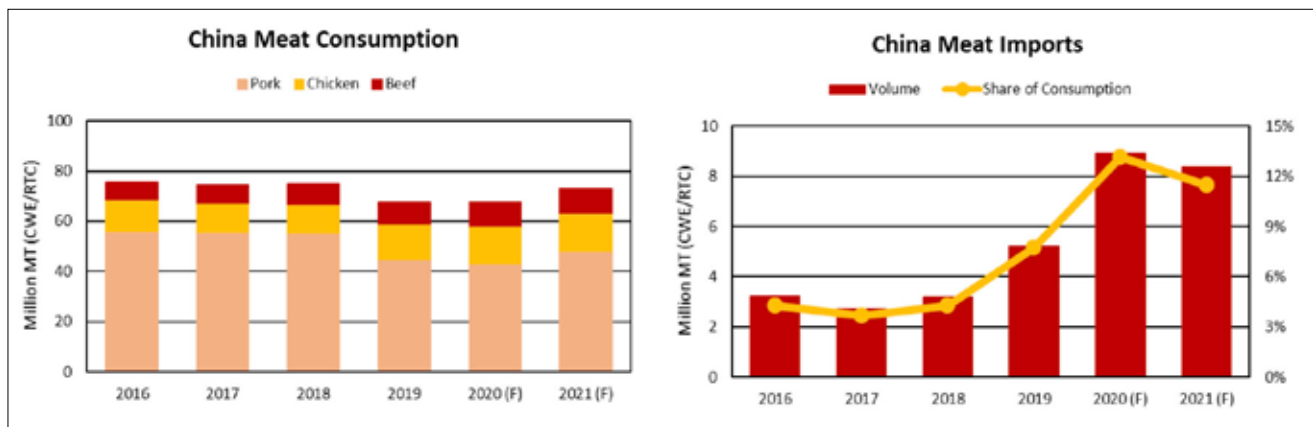
La compra de la Xina el 2013 del major productor de carn de porc del món, **Smithfield Foods**, va aixecar alertes per a molts. **WH Group**, una corporació xinesa, va comprar Smithfield Foods per gairebé \$ 5 mil milions, la major adquisició xinesa d'una companyia nord-americana fins ara. L'adquisició de Smithfield Foods va posar 146.000 acres de terres agrícoles nord-americanes en mans xineses, cosa que **va convertir la Xina en un dels majors propietaris de terres agrícoles de l'estranger als Estats Units**. Smithfield Foods ofereix una varietat de productes de porc venuts sota marques conegudes com Cook's, Eckrich, Gwaltney, John Morrell, Krakus i Smithfield.

La Xina, propietària de terres agrícoles nord-americanes

La compra el 2013 de Smithfield Foods per la firma xinesa Shuanghui, ara anomenada WH Group, va augmentar les preocupacions sobre la intervenció de Xina en els sistemes alimentaris dels EUA. L'acord va significar que WH Group ara posseeix el major productor de carn de porc als Estats Units, així com més de 146,000 acres de terres agrícoles de Missouri. Missouri havia prohibit anteriorment la propietat estrangera de terres agrícoles a l'Estat, però una setmana abans que Shuanghui es fes càrrec de Smithfield, aquesta regla va canviar per permetre que les entitats estrangeres posseeixin fins a l'1% de les terres agrícoles de l'Estat. Els crítics afirmen que el canvi de regles va ser fonamental per permetre que l'acord es complís com estava escrit, i alguns membres del Congrés van advertir de la participació del govern xinès en la compra. Smithfield és amo de tots els aspectes de

la seva cadena de subministrament, cosa que significa que WH Group ara controla una part significativa de la producció i els ingressos de carn de porc dels EUA a més de les terres de cultiu.

Si bé una gran part de la carn de porc de Smithfield ja s'exportava a la Xina abans de l'adquisició, la crisi de la Covid-19 va generar preocupacions sobre el control xinès de les cadenes de subministrament d'aliments dels EEUU quan va colpejar la pandèmia, Smithfield va augmentar les exportacions de carn de porc a la Xina fins i tot quan EEUU va experimentar una escassetat generalitzada de carn a causa d'interrupcions a la cadena de subministrament i Smithfield va tancar algunes de les seves plantes a causa de les males condicions de treball. Aquesta sèrie d'esdeveniments va portar el Congrés a estudiar com evitar la propietat xinesa a l'agricultura nord-americana.

Ramaderia i aus de corral: mercats mundials i comerç. USDA- Foreign Agricultural Service (12 de gener de 2021)

Les restriccions respecte a les entitats estrangeres que compren terres agrícoles nord-americanes varien d'un estat a un altre, i només sis estats tenen lleis que prohibeixen la propietat estrangera de terres agrícoles. Aquests estats són Hawaii, Iowa, Minnesota, Mississipi, Dakota del Nord i Oklahoma. Maine i Texas tenen la major quantitat de terres agrícoles de propietat estrangera a la nació.

Les ramificacions de les terres agrícoles nord-americanes controlades per estrangers cada vegada més grans podrien ser enormes. Tenir entitats estrangeres potencialment hostils amb terres al cor dels Estats Units representa una gran amenaça per a la seguretat. Podrien albergar espies, introduir malalties que podrien acabar amb els cultius i el bestiar i tenir un punt de suport per llançar atacs.

Podrien controlar la cadena de subministrament d'aliments dels Estats Units i potencialment podrien afectar la quantitat, la qualitat i el preu dels productes alimentaris.

Potser les amenaces més immediates són per a les comunitats locals. Aquests inversors estrangers sovint compren aquestes explotacions molt per sobre del valor de mercat, cosa que eleva els preus de la terra, per la qual cosa el nord-americà mitjà no es pot permetre competir per comprar terres pròpies. Les inversions estrangeres no retornen a les comunitats locals on tenen les seves terres de cultiu. La terra s'utilitza per obtenir beneficis per a entitats a terres llunyanes i la riquesa derivada de la terra ja no es torna a les comunitats nord-americanes.

Quines regulacions hi ha actualment?

L'única llei federal que regeix aquestes transaccions és la **Llei de Divulgació d'Inversions Estrangeres Agrícoles** (AFIDA) del 1978. L'AFIDA requereix que les entitats estrangeres informin de les transaccions de terres agrícoles a l'USDA i imposa fortes sancions per no informar (fins al 25% del valor just de mercat de la terra), encara que poques vegades s'apliquen; la darrera multa imposada en virtut de la llei va ser el 2014.

L'USDA afirma que el seu objectiu és controlar la propietat estrangera de la terra, no imposar sancions. El resultat és que el públic no té una imatge completa de quines entitats estrangeres tenen la quantitat de terres agrícoles nord-americanes o per què s'utilitzen.

A nivell estatal, les regulacions varien. La majoria dels estats, com Texas i Maine, no tenen restriccions sobre la propietat estrangera de la terra, cosa que contribueix a la gran quantitat de terres agrícoles que estan sota control estranger en aquests estats. Sis estats prohibeixen la tinença de terres estrangeres i alguns, com Missouri, posen límits a la quantitat de terra que poden tenir entitats estrangeres.

Des de la compra de Smithfield Foods el 2013, s'han proposat diversos projectes de llei per proporcionar una supervisió més gran de les inversions estrangeres en empreses agrícoles dels EUA (fins i tot el 2017 i 2020), però no van prosperar. Arran de les interrupcions de la cadena de subministrament per la Covid-19 i l'escalada de tensions amb la Xina, els legisladors nord-americanos han augmentat específicament l'escrutini de les compres per part dels inversors xinesos.

El Comitè d'Assignacions de la Cambra va incloure una esmena al recent projecte de llei de despeses del Departament d'Agricultura, Administració d'Aliments i Medicaments que prohibeix la compra de terres agrícoles ubicades als Estats Units per empreses de propietat xinesa.

L'USDA podria fer complir la part del projecte de llei que prohibeix a les empreses de propietat xinesa participar en programes de beneficis federals, però constitucionalment, la compra de terres està inclosa als drets dels estats i els legisladors no han presentat mocions per canviar això. La Cambra va aprovar el projecte de llei d'assignacions agrícoles el passat 29 de juliol de 2021.

Altres inversors

És important assenyalar que les entitats estrangeres no són les úniques que compren agressivament terres agrícoles nord-americanes. Moltes grans corporacions, fons de pensions i individus adinerats - **Bill Gates, Jeff Bezos**- per citar-ne de coneguts - estan invertint en terres agrícoles als Estats Units.

En els darrers anys -i principalment després de la crisi del 2008- moltes de les grans fortunes del país han començat a mirar una altra vegada cap a la propietat de terres. Aquest interès per la terra mostra un augment substancial i és degut, en bona mesura, al fet que la terra és un actiu multigeneracional, que d'alguna manera serveix també pensant en el futur i la família.

D'acord amb l'analista **Eric O'Keefe** de *The Land Report Magazine*, molts multimilionaris han començat a veure en la propietat de terrenys una manera d'invertir diners i multiplicar-ne el valor sense arriscar-los als alts i baixos de la borsa o exposar-se a fallides.

Per a l'expert, el fet que la propietat de terra inclogui des del gaudiment d'espais naturals fins a flux d'efectiu associat a la seva explotació, ha fet que per a molts es converteixi també en un interès econòmic potencial. "És un actiu que és molt polifacètic i té un rendiment molt fort. Per això no és sorprenent que atregui cada cop més atenció", assenyala.

El president de Liberty Media, John Malone; el CEO de Amazon, Jeff Bezos; el fundador de CNN, Ted Turner; i el fundador de Microsoft, Bill Gates, grans propietaris de terres de conreu.

El que va explicar el cofundador de Microsoft és que el sector agrícola és important, sobretot per a reptes del futur com la desforestació, la necessitat d'avançar en formes alternatives de combustible o solucionar la gana a l'Àfrica. El creador del sistema operatiu Windows fa més d'una dècada que es fa de manera discreta amb grans extensions de superfície agrícola a través del seu grup inversor **Cascade Investments**. (Veure article en la Drecera 185 de gener-febrer 2021)

D'acord amb O'Keefe, un altre element és que comprar terres també ha començat a considerar-se com un signe distintiu d'una classe social. "Quan mires qui

ha estat comprant grans propietats veus que és com quan la gent segueix Warren Buffett al mercat de valors. Creuen que, si les accions són prou bones perquè Buffett s'interessi, llavors és perquè valen la pena", diu.

Un article de **Forbes** suggereix que els multimilionaris nord-americans estan fent importants acaparaments de terres al cor dels Estats Units, on el clima és suau i els llocs són propicis per a la supervivència i la vida a la terra. L'Oest Mitjà acull diversos refugis fortificats i cases de vacances en què els superrics podrien viure feliçment els seus dies si es compliquen les coses.

Quina és la veritable amenaça per a la seguretat alimentària dels Estats Units?

L'acaparament de terres és una amenaça més immediata per a la seguretat alimentària en altres parts del món que als Estats Units, però podria convertir-se en una amenaça més gran en el futur si es venen més terres agrícoles i si els inversors estrangers continuen comprant terres de cultiu disponibles.

La població d'agricultors dels Estats Units està envellint. La Coalició Nacional de Joves Agricultors (NYFC) anticipa que dos terços de les terres agrícoles canviaran de mans durant la propera dècada a mesura que els agricultors es jubilin, cosa que significa que podria estar disponible més terra per a la compra estrangera.

En línies similars, els esforços relacionats amb el clima per augmentar la producció de biocombustibles i expandir el repoblament i reforestació podria reduir la quantitat de terra disponible per a la producció d'aliments en el futur.

Per a la seguretat alimentària nord-americana a llarg termini, potser la preocupació més gran sigui que els agricultors nord-americans emergents no poden comprar la terra que necessiten. Segons el NYFC, els agricultors joves diuen que l'accés a la terra és la seva barrera més gran per iniciar un negoci agrícola reeixit. Amb una població d'agricultors nord-americans que envelleix i no hi ha prou agricultors nous capaços d'ingressar a la indústria, inevitablement més terres es convertiran per a altres usos o es vendran a inversors nacionals i estrangers llevat que s'estableixin polítiques per donar suport a la propera generació d'agricultors.

Centrar-se estrictament en les compres de terres per part d'empreses xineses o d'altres entitats estrangeres no abordarà l'abast complet d'aquest problema. En canvi, els polítics haurien de considerar les moltes amenaces que s'enfronta el futur del sistema alimentari dels EUA i assegurar-se que els agricultors actuals i aspirants tinguin els recursos que necessiten per assegurar la producció d'aliments dels EUA a llarg termini, començant per l'accés a terres de cultiu assequibles

Font: Center for Strategic & International Studies

Per què diem 'Reforma Laboral' si volem dir 'Reforma Agrària'?

En els darrers dies, el Govern central a endegat una important reforma laboral, que sembla ser que anirà molt més enllà d'una derogació o simple reforma de l'anterior normativa laboral. En el moment de redactar aquest article es fa difícil augurar com acabarà, degut a que els desacords entre les parts són profunds i manifestos i encara són objecte de negociació.

Com era d'esperar, el principal escull està sent la reducció dels índexs de temporalitat a l'ocupació. No en va, **es tracta d'un dels requisits imposats des de Brussel·les per a què l'Estat espanyol pugui ser receptor dels desitjats fons europeus.**

Aquest punt està sent especialment polèmic perquè, mentre l'Estat es reserva la potestat de seguir fent ús de contractes públics de caire temporal (*sectors com el sanitari i l'educatiu, en la seva vessant pública, representen un gruix molt important de la contractació temporal a l'Estat espanyol*), en altres sectors les empreses de caire privat –particularment, els col·lectius d'autònoms i microempreses – tindrien força problemes per fer contractes d'aquesta índole.

La proposta legislativa més preocupant per als empresaris ha estat la que recull l'article 15 en relació al nombre de contractes temporals que podria fer cada empresa o autònom, i que reproduïm breument a continuació:

En todo caso, el número de contratos para tareas ocasionales que las empresas pueden concertar dentro de un año natural no será superior al fijado en la siguiente escala, ajustándose las fracciones por defecto:

- a) De 1 a 5 personas trabajadoras: uno.
- b) De 6 a 10 personas trabajadoras : dos.
- c) De 11 a 30 personas trabajadoras : tres.
- d) De 31 a 100 personas trabajadoras: cinco o el 8% de la plantilla.
- e) De 101 a 500 personas trabajadoras: quince o el 7% de la plantilla.
- f) Más de 500 personas trabajadoras: treinta ó el 4% de la plantilla.

Cuando se trate de empresas del sector agrario, el número máximo de contratos a realizar en cada tramo se incrementará en un 50%.

L'aprovació d'aquesta reforma implicaria un canvi estructural en el sector agropecuari, sobretot quan també es veu a l'horitzó una reforma en la legislació reguladora de les ETT.

Aprovar aquesta proposta normativa amb la que la part empresarial no hi està d'acord, tindria importants implicacions directes en la estructura de costos, el model d'ocupació del sector, i un impacte molt rellevant sobre el teixit d'autònoms i microempreses.

Per posar-nos en situació únicament ens hem d'imaginar una campanya típica de recollida de fruita o de la verema de raïm.

A efectes pràctics, el model actual on un autònom contracta de forma temporal una colla de 7 o 10 treballadors per a un període d'uns pocs mesos esdevé inviable, simplement perquè la normativa ja no ho permet.

A més, cal afegir que la reforma en curs preveu importants penalitzacions per a la contractació de treballadors temporals, fins i tot en cas que es corresponguin amb els percentatges autoritzats.

És a dir, **la reforma pretén la quasi desaparició de la temporalitat vinculada a la formalització de contractes temporals, amb l'objectiu de substituir aquesta modalitat de contractació per la dels contractes fixes o fixes discontinus** (que davant Europa no computen com a temporals i permeten percebre els fons europeus), encara que després acabin amb un acomiadament més o menys immediat.

Si analitzem les possibles solucions de la normativa vigent ens trobaríem amb el següent escenari:

1. La utilització d'empreses de serveis (fet que implica assumir un gap [no sé que vol dir] fiscal pel cas dels IVA diferents entre sector serveis i sector agropecuari).
2. Realitzar una contractació laboral, en aquest cas, un fixe discontinu.

En el cas de contractar un treballador fixe discontinu, caldrà tenir clars diversos conceptes:

- Si el treballador repeteix varies campanyes, el seu cost es veurà incrementat per complements que pugui contemplar el conveni d'aplicació, com per exemple l'antiguitat.
- Si s'opta per realitzar l'acomiadament d'un treballador fixe discontinu després de varies campanyes a l'empresa (en comptes de l'acomiadament anual), la jurisprudència no és del tot clara en el còmput del període de temps quan el treballador ja s'ha reincorporat en alguna campanya anterior. Aquest fet és susceptible de generar una major inseguretat jurídica i un increment del nombre de litigis
 - Hi ha sentències que ens indiquen que cal computar només el temps de servei a l'empresa (el període en què realment treballa) per realitzar el càlcul de la indemnització.
 - Alhora, les mateixes sentències ens indiquen que el còmput de complements com l'antiguitat (a efectes d'indemnització) no es fa per temps de servei, sinó per anys naturals.
 - Addicionalment, el procés de reincorporació també pot donar lloc a problemes. L'empresari ha d'assegurar que ha realitzat la crida al treballador per a la nova campanya de forma fefaent, i en tot cas, si el treballador manifesta que no vol venir, documentar-ho adequadament. La manca de la documentació oportuna pot donar lloc a plets per acomiadaments improcedents.

Així doncs, suposant que acabada la campanya agrària l'empresari optés cada any per l'acomiadament dels treballadors fixes discontinus, ha de saber que caldrà afrontar una indemnització de 33 dies per any treballat, o bé la seva part proporcional. Un fet que equival a instaurar una espècie de "quitança addicional" per a treballs temporals contractats sota la modalitat de fixe discontinu.

Per contra, si l'empresari decideix mantenir el lloc de treball campanya rere campanya com a fixe discontinu, aquest haurà d'assumir els costos derivats de la comunicació fefaent i efectiva al treballador (si aquest no li confirma la recepció), i conforme s'acumulin els anys incloure els conceptes salarials – com ara l'antiguitat –, previstos al conveni agropecuari.

En ambdós escenaris ens trobaríem – en cas d'aprovar-se la reforma – enfront d'un nou encariment estructural del cost de la mà d'obra "temporal", el qual s'afegirà als recents increments del Salari Mínim Interprofessional, o a la pujada de les cotitzacions empresarials proposada per al mecanisme de pensions.

Davant aquest paradigma de mala reforma, on no hi ha cap opció raonable, el que es demana és mantenir la situació actual, encara que sigui com un règim especial per a les activitats agropecuàries i que, en tot cas, qualsevol reforma que es faci, s'orienti des de l'incentiu (com ara podria ser una reducció de les cotitzacions empresarials per als models de contractació estable) i no des de la penalització a les activitats tot reduint la flexibilitat de la contractació i incrementant-ne els costos.

Coordinació europea per garantir el subministrament i la seguretat alimentària

Després de la crisi de la Covid-19 i tal i com es va avançar a l'Estratègia "De la Granja a la Taula", la creació del **Pla de contingència de la UE per al subministrament d'aliments i la seguretat alimentària**, té com a objectiu 'intensificar la coordinació a nivell europeu per garantir que els ciutadans no hagin de fer front a l'escassetat d'aliments durant les crisis.

Segons reconeix aquest nou Pla, la pandèmia va posar de manifest la **resiliència dels sectors** agrícola, pesquer, aquícola i alimentari, i van evitar que una crisi sanitària es tradís també en una crisi de seguretat alimentària. Alhora, i per prevenir que això succeís, la UE va prendre mesures extraordinàries: les polítiques agrícola i pesquera comunes (PAC i PPC) van proporcionar eines per a contrarestar desequilibris de mercat o problemes de tresoreria dels productors i la Comissió Europea va establir **corredors verds** i va publicar **directrius per a la coordinació** entre els Estats membres per a la fluïdesa en el creuament de fronteres. Tot i així, la Comissió reconeix que són necessàries millores en alguns àmbits per a seguir garantint el subministrament d'aliments i la seguretat alimentària davant possibles noves crisis.

Aquest nou Pla de contingència, clau per a la millora de la preparació de la UE, adopta un enfoc de **col·laboració entre totes les parts públiques i privades que integren la cadena de subministrament d'aliments**. Al sector privat s'inclouen, per exemple, els agricultors, transformadors d'aliments, comerciants, minoristes, així com transportistes i responsables de logística. Les autoritats de la UE, nacionals i regionals també seran fonamentals en aquest pla.

El Pla serà desenvolupat pel **Mecanisme Europeu de Preparació i Respostes davant les Crisis de Seguretat Alimentària (MEPRCSA)**, un grup d'experts en la cadena alimentària coordinat per la Comissió per a intercanviar dades i reforçar la coordinació. Reunirà a representants dels Estats membres i d'alguns països no pertanyents a la UE i a agents de totes les fases de la cadena, amb un conjunt de normes internes que reguli el seu funcionament.

El **MEPRCSA** es reunirà periòdicament i, en cas de crisi, en un termini molt breu i amb la freqüència que sigui necessària. Es centrarà en activitats específiques i en una sèrie d'accions que s'hauran de completar entre mitjans de 2022 i 2024:

- Prospectiva, avaluació de riscos i seguiment: millora de la preparació fent ús de les dades disponibles (incloses les relatives a les condicions meteorològiques, el clima i los mercats); un anàlisi més detallat de les vulnerabilitats

i les infraestructures crítiques de la cadena de subministrament d'aliments;

- Coordinació, cooperació i comunicació: posada en comú de la informació, bones pràctiques i plans nacionals de contingència; elaboració de recomanacions per a fer front a les crisis; coordinació i cooperació amb la comunitat internacional.

La sobirania alimentària: peça cabdal en un pla de contingència

L'**Institut Agrícola** aplaudeix aquesta intensificació de la coordinació de cara a garantir el subministrament d'aliments a nivell europeu davant possibles crisis. Volem recordar, però, la importància de no oblidar el sector productiu a l'hora d'evitar una possible situació de manca d'aliments. La **sobirania alimentària europea** és imprescindible de cara al futur a nivell general i també davant possibles crisis com les que han portat a elaborar aquest pla de contingència.

Cal alertar de la davallada que s'ha succeït en les darreres dècades en quant a superfície de terres europees destinades a la producció d'aliments, que han passat a ser forestals o urbanes. Aquest fet per si sol és inquietant, i ho és més encara si l'analitzem en termes de resiliència i resposta davant possibles futures crisis de subministraments.

Europa no es pot permetre dependre de les produccions de tercers per alimentar a la seva població. A més de garantir la logística i el transport en moments de crisi, no s'ha oblidar que un punt essencial de la cadena alimentària és la producció d'aliments en si mateixa. Sense productes de qualitat suficients per abastir els supermercats, ja sigui de forma habitual com en hipotètics moments de crisi, amb aquesta tendència a la baixa en quant a terres cultivades, si no es posa remei, la Unió Europea es trobarà en una intolerable situació de dependència de països tercers.

Directiva europea sobre Energies Renovables

La Confederació de Propietaris Forestals Europeus (CEPF) celebra la iniciativa de la Comissió de revisar les normes de la UE en matèria d'energies renovables per contribuir a una major ambició climàtica com a part del Pacte Verd Europeu. L'Institut Agrícola, com a membre de la CEPF, dóna suport a l'objectiu d'augmentar la proporció d'energies renovables en el consum d'energia del 32% al 40% l'any 2030.

Tanmateix, la CEPF vol plantejar algunes preocupacions sobre els criteris de sostenibilitat modificats per a la biomassa forestal que dificulten l'ús de la biomassa per a l'energia i, per tant, impedirien assolir l'objectiu de la UE de descartar l'ús de combustibles fòssils. Des de l'Institut Agrícola s'han fet aportacions sobre la proposta de modificació de la Directiva 2018/2001 sobre Energies Renovables.

En primer lloc, la CEPF demana estabilitat i predictibilitat en les polítiques de la UE. La implementació de l'última Directiva d'Energies Renovables (RED II) acaba de començar i la Comissió encara no ha publicat les directrius sobre criteris de sostenibilitat. Les possibles modificacions d'aquests criteris només s'han de considerar després d'implementar i avaluar la directiva actual. Els canvis constants en els criteris de sostenibilitat no afavoreixen la creació de noves inversions en una producció d'energia sostenible i innovacions basades en la fusta.

Cal aclarir la presumpció de la Comissió de "recolecció de fusta per a l'ús energètic" que s'indica a l'avaluació d'impacte. Els boscos europeus no es gestionen amb finalitats bioenergètiques, però les pràctiques de gestió es basen en una planificació a llarg termini i pràctiques silvícoles realitzades de manera oportuna. La CEPF recorda que el mercat de l'energia de la fusta pot ajudar als propietaris forestals de la UE a gestionar els seus boscos, cosa que millora tant el creixement dels boscos com els embornals, oferint-los l'oportunitat d'obtenir ingressos de les operacions de gestió.

Cal reconèixer que la bioenergia de la fusta es basa en gran mesura en residus i residus de la tala i el processament de la fusta i fusta de baixa qualitat. El mercat assegura que s'utilitza fusta d'alta qualitat per a productes d'alt valor afegit.

La CEPF està molt preocupada per la proposta de la Comissió d'introduir un acte delegat sobre l'ús en cascada de la biomassa llenyosa. El principi de l'ús en cascada ja s'aplica a la pràctica a través dels mercats de diferents usos de la fusta. Si s'incorporés a la legislació de la UE d'una manera estricta, dificultaria les funcions del mercat i la substitució de materials fòssils i energia que tenen un paper clau per contribuir a l'objectiu de neutralitat climàtica. A més, l'ús d'un acte delegat per a aquesta acció és molt qüestionable, ja que els Estats membres haurien de participar de prop en el debat.

Els propietaris forestals europeus també tenen una gran preocupació sobre els canvis proposats pel que fa a l'enfocament basat en el risc. Les noves entrades sobre biodiversitat i qualitat del sòl introdueixen nous requisits d'una manera força general (p. ex. "degradació de boscos primaris", "sòls vulnerables" o "gran tala clara") que no s'han definit. Com a resultat, serà molt difícil que les legislacions forestals nacionals compleixin aquests requisits. Per tant, aquest nou enfocament basat en el risc requeriria canvis normatius als Estats membres i crearia una gran quantitat de burocràcia per als propietaris forestals que haurien de començar a informar de la sostenibilitat a nivell de explotació forestal. En aquest context, la UE hauria de seguir l'enfocament basat en el risc decidit a RED II el 2018.

A més, la CEPF no dóna suport a la iniciativa de la Comissió d'aplicar zones prohibides als boscos altament biodiversos, ja que aquesta terminologia es basa en termes indefinits, deixa massa marge d'interpretació, no ofereix criteris mesurables ni científicament i és massa àmplia. S'utilitzaran a la pràctica d'una manera que seria rellevant per a tots els tipus de boscos. Si cal, aquesta terminologia s'hauria de definir i aclarir a nivell nacional, regional i local. La CEPF també vol recordar el treball en curs sobre altres definicions relacionades amb els boscos a l'Estratègia de la UE per a la biodiversitat per al 2030 i la necessitat de garantir la coherència entre les diferents polítiques forestals de la UE.

Els termes a tota la UE i no definits podrien posar en risc la disponibilitat de biomassa de fusta per a l'energia en excloure diverses explotacions forestals que realitzin una gestió forestal sostenible i la producció de bioenergia relacionada. Aquest tipus de restriccions a l'ús forestal dificultaria els propietaris forestals que han estat gestionant la seva terra d'una manera sostenible impedit-los obtenir un possible ingressos per fusta de menor qualitat. També podria representar els seus boscos en un alt risc en termes de perturbacions naturals (com plagues, incendis i insectes) si es veuen obligats a deixar tot el material forestal apte per a la bioenergia als boscos.

L'INSTITUT AGRÍCOLA diu PROU !

INUNDACIONS DEL DELTA DEL LLOBREGAT

Haguéssim preferit no tornar a parlar d'aquest tema, i que el nostre article de la "Drecera" del març-abril 2020 hagués estat el darrer. Però, malauradament, no ha pogut ser. En aquell, del qual ja en fa un any i mig, fèiem palès les greus afectacions al sector agrícola del delta del Llobregat després dels episodis de pluja de mitjans d'abril del 2020.

L'INSTITUT AGRÍCOLA portem temps denunciant que cada cop que hi ha una pluja intensa es repeteix la impactant visió de camps o hivernacles plens d'aigua, plantacions d'horta negades o rieres taponades plenes de restes vegetals que no drenen l'aigua cap al mar. Exemples recents, malauradament, els hem tingut el 25 de març de 2018, el 30 i 31 d'agost de 2018, el 15 de novembre de 2018, el 12 d'agost de 2019, del 20 al 24 de gener de 2020 –temporal "Glòria"– o del 18 al 21 d'abril de 2020. Com veiem, fins i tot en un mateix any, n'hi ha hagut varies !

La situació s'ha tornat insostenible i els perjudicis econòmics causats són incalculables. El sector agroalimentari de Baix Llobregat no pot ser menyspreat d'aquesta manera, i l'Administració pública, responsable de la gestió de les aigües pluvials, no ho pot permetre ni consentir.

Per aquest motiu, en virtut de les nostres pròpies finalitats i objectius, hem anat presentat reclamacions a l'Agència Catalana de l'Aigua –organisme gestor de les aigües pluvials al delta del Llobregat– per a que posi en marxa una solució urgent i final a tot plegat. En aquests escrits ens fem ressò dels danys i perjudicis causats per episodis de pluja als camps agrícoles del delta del Llobregat. Especialment els situats als municipis de Gavà i Viladecans.

Concretament hem instat a trobar una solució definitiva, la qual ha de passar, sí o sí, per a [una gestió integral i de manteniment de la xarxa de recollida d'aigües pluvials](#). Actuació que, evidentment, però per a que consti, s'ha de fer amb la participació de tots els ens i organismes competents, juntament amb els representants del propietaris i empresaris agraris. No es pot defensar aquest desistiment de funcions de l'Agència Catalana de l'Aigua amb que hi ha altres Administracions públiques –locals, comarcals o estatals– que també han d'actuar.

Les rieres plenes de restes vegetals, on des de fa anys no s'hi duu a terme cap manteniment, ni neteja o retirada, varen deixar de fer el seu servei. Servei que, bàsicament, és conduir les aigües pluvials que recullen en la seva conca, i portar-les cap al mar.

Durant aquest temps hem tingut coneixement que l'Agència Catalana de l'Aigua havia elaborat un estudi de les infraestructures hidràuliques de conducció de les aigües pluvials del delta del Llobregat. Estudi que havia de servir per implementar una solució integral, i que s'anomena "*Estudi d'impacte acumulat i d'avaluació d'alternatives sobre la xarxa de drenatge i les zones humides generades per l'execució de les infraestructures del delta del Llobregat*". Sorprenentment aquest estudi data del 2008. És a dir, ja en fa dotze anys. Però, pel que ens consta, no s'ha implementat ni s'ha dut a terme cap mena d'actuació per reduir al mínim possible les referides inundacions cada cop que hi ha un període de pluja intensa.

Tot al contrari, les rieres –riera de Sant Climent, del Remolar i del canal de Can Sabadell (Viladecans), riera dels Canyars (Gavà) i riera Roja, sèquia de la Vidaleta, canal de Can Radar i pluvial del Fonollar (Sant Boi de Llobregat)– estan més plenes que mai de restes vegetals que impedeixen el desguàs adient de l'aigua de pluja i perden la seva capacitat hidràulica.

Una riera o torrent és un curs d'aigua intermitent natural que flueix amb discontinuïtat després d'un període de pluges. Les rieres desemboquen a d'altres rieres més grans, als rius o directament al mar. La conca és l'àrea de terreny drenada per un mateix curs d'aigua i la seva xarxa d'afluents.

Les inundacions són causades per la baixada sobtada de les aigües i desbordament de les rieres i els altres cursos d'aigua. La principal causa de les inundacions fluvials solen ser les pluges intenses que, es produeixen en funció de l'acció de diversos factors meteorològics naturals i, cada vegada més, pels efectes del canvi climàtic. Les inundacions estan relacionades amb l'ocupació del sòl per l'activitat humana. Per una banda, la impermeabilització del sòl a la conca, sobretot en el cas del Baix Llobregat per l'increment del sòl urbanitzat pel creixement de les ciutats o dels polígons industrials o logístics els darrers decennis. Això incrementa els cabals que s'acumularan als cursos d'aigua. Però està clar que **els camps agrícoles del delta –base patrimonial de les empreses agroalimentàries– situats al sud d'aquestes ciutats i polígons no han de ser les receptores de les pluvials d'aquelles, sense un dimensionament i manteniment adient de les infraestructures hidràuliques** que disminueixin al mínim les inundacions i els perjudicis econòmics citats.

Per si fos poc els mecanismes de drenatge de les zones humides –com ara la Murtra o la corredora de Can Sabadell o la corredora principal i secundària de Gavà– tampoc funcionen correctament. Amb la qual cosa es provoca que l'aigua de pluja trigui molts dies en arribar al mar, inundant els camps i causant la mortalitat de moltes de les plantes hortícoles que s'hi cultiven.

Això, evidentment afecta directament en les economies de les empreses agroalimentàries dels municipis del delta del Llobregat. Perjudicis, evidentment, que no es poden permetre. És una de les zones agrícoles capdavanteres i amb més potencial de Catalunya i el Sud d'Europa, amb la implantació d'empreses agràries dedicades, principalment, a la producció de conreus hortícoles, ja sigui a l'aire lliure o dins hivernacles. Disposen de les més actuals tecnologies de producció i la seva proximitat a Barcelona i als mercats i àrees logístiques d'exportació les situen en una ubicació immillorable per valoritzar llurs produccions.

Conseqüentment hem exigit que urgentment, i davant futurs episodis de pluja intensa, es duguin a terme les mesures pertinents per a evitar les afectacions citades, amb les actuacions que hem descrit, i les que hi siguin adients. Cas contrari, demanarem les responsabilitats que escaiguin, donat que l'Administració ha de gestionar les seves atribucions i competències, així com treballar per tal que el principi de confiança llegítima dels ciutadans envers les accions d'aquella siguin reals, evitant crear perjudicis a les empreses agroalimentàries.

Finalment **demanem l'endegament i posada en marxa d'un pla de manteniment integral i anual de totes les infraestructures hidrològiques de la zona, amb el compromís i participació de totes les Administracions i entitats competents**. Pla que ha d'incloure una prioritització de les actuacions, el calendari d'execució, l'establiment de sistemes de monitorització del sistema, així com l'adscripció de pressupost anual per al seu manteniment funcional.

Aquesta situació ja no pot continuar, i des de l'INSTITUT AGRÍCOLA durem a terme tot el que estigui a les nostres mans per a què es resolgui d'una vegada per totes.

Javier Arias

President de la LECE Internacional

En aquesta edició de 'La Drecera' realitzem una entrevista de gran interès tant per la persona com per la institució que representa. Aquest any es compleixen 75 anys de la fundació de la **Lliga Europea de Cooperació Econòmica (LECE)**, un dels llocs de la societat civil europea amb tradició europeista prèvia al Tractat de Roma, i que avui dia constitueix una de les veus més autoritzades per servir de contrapès i també de suport efectiu a la construcció europea. La presentació de Javier Arias fue aprobada por los presidentes de los comités nacionales de LECE por unanimidad.

Javier Arias, membre de la Junta Directiva i candidat del Comitè Espanyol de la LECE a la presidència de la LECE Internacional, va ser elegit oficialment President de la Institució, per majoria absoluta de tots els comitès nacionals, el dia 8 de desembre de 2020 durant l'Assemblea del Consell Central.

Vostè presideix en aquest moment la LECE Internacional, una de les institucions de més ascendent a la construcció europea que compleix 75 anys de la seva fundació. Podria descriure'ns breument què és la LECE i quines són les principals activitats actuals?

LECE és una organització que va ser creada per grans personalitats europees el 1946 (Joseph Retinger, Paul Van Zeeland, Pieter Kerstens, René Boël, Hermann Abs, Edmond Giscard-d'Estaing, entre d'altres) immediatament després del dramàtic esdeveniment que va suposar la II Guerra Mundial a Europa. Aquesta institució es va crear amb l'objectiu d'impulsar la cooperació econòmica que permetés construir un futur pròsper i portés oportunitats a una Europa trencada oferint un benestar econòmic als ciutadans europeus.

Van ser visionaris a impulsar un mercat únic de béns i serveis, així com un espai comú dins de la Unió Europea elevant les fronteres i facilitant per tant el moviment de persones, que tots coneixem i gaudim avui en un marc de pau i estabilitat institucional.

Actualment, LECE persegueix continuar impulsant els valors europeus en un context obert, de regles d'economia de mercat que fomentin la competència. Per això, LECE intenta servir el projecte europeu organitzant debats d'alt nivell sobre temes de màxima actualitat a nivell europeu com són les transformacions bessones (medi ambient i digital), integració monetària, avenç tecnològic... Per això, reuneix líders europeus i empreses punteres que representin la societat civil.

En definitiva, LECE serveix al projecte europeu organitzant debats d'alt nivell i interès a Europa, publicant documents en què s'impulsen posicions que poden ajudar els agents reguladors i legislatius a millorar les propostes legislatives.

És una institució organitzada en capítols per cada país. Per exemple, del capítol espanyol, quins elements d'interès destacaria, especialment en la tasca de fer més "europeisme" a Espanya?

Efectivament, LECE té Seccions Nacionals a diversos països europeus, com és el cas d'Espanya on és present des del 1956. La tasca principal del Capítol Espanyol és difondre i proposar també debats i trobades de la societat civil amb alts càrrecs de l'Administració espanyola, europea i d'altres països rellevants com ara Estats Units, on es poden abordar aspectes de relació transatlàntica, per exemple. Tot i que el format del debat està clarament en aspectes de component europeu, ja que totes les polítiques públiques tenen origen a Brussel·les i l'aplicació s'executa a cada país membre, hi ha aspectes internacionals que escapen de l'àmbit purament de l'arquitectura institucional europea que mereixen una reflexió a part.

En aquest sentit, anticipar els debats d'impacte rellevants que suposin mesures de transformació al nostre país com a conseqüència de polítiques impulsades des d'Europa, és essencial. De la mateixa manera, LECE testa i anticipa impactes i, sobretot, dóna a conèixer els agents socials i econòmics en sentit ampli de l'abast d'aquestes polítiques europees.

D'altra banda, els capítols nacionals com l'espanyol donen suport als seus governs respectius en les negociacions europees i "presten" el seu *soft power*, atesa la diversitat dels membres que els componen, i que mostren un reflex fidel i ampli de la societat civil a cada país.

La seva responsabilitat actual com a president de la LECE Internacional li dóna un lloc privilegiat des d'on observar i contribuir a la construcció europea. Quina valoració faria dels darrers anys de la Unió Europea, amb dues crisis pel mig i algunes tensions entre els Estats Membres?

Per a mi és molt positiu el passat més recent de construcció europea, sempre es fan grans passos en la integració europea com a conseqüència de les crisis. Cal aprofitar les oportunitats de transformació que presenten les crisis. Cal tenir audàcia, coratge i tenacitat per tirar endavant canvis rellevants en el nostre model social i econòmic.

S'ha posat en evidència que un país no pot anar sol i fer front a crisis de magnitud global amb els recursos limitats del seu propi país. Es va veure a la Gran Crisi del 2008, que va estar a punt d'emportar-se l'Euro i l'hem tornat a veure a la pandèmia de la COVID-19. Seria molt difícil imaginar les conseqüències en termes d'estabilitat social, econòmica i de seguretat si no hi hagués hagut la coordinació, el lideratge i la cohesió d'operar com un bloc a la UE.

Tenim exemples clars de com la coordinació i gestió supranacional funciona i té sentit: des del subministrament de vacunes, disposar d'un *Passenger Locator Form* Europeu que ens segueix permetent moure'ns a la UE, els programes de Rellançament i Resiliència europeus (l'anomenat Next Generation EU), fins als programes de transformació mediambiental, digitalització, entre d'altres. Són exemples més que eloqüents del grau de protecció que suposa formar part del Club de la UE, però que ahora comporta el compliment d'unes normes exigents que intenten igualar i anivellar el nivell de vida dels ciutadans europeus.

En aquest cas, he de dir que la Secció de LECE a Espanya és exemplar, amb una enorme visió i lideratge que aconsegueix fer fàcil allò complex, divulgant i anticipant impactes com deia abans de polítiques europees d'aplicació a Espanya.

Té una dilatada experiència en assumptes europeus, en particular en matèria financera. Creu que aconseguirem una integració econòmica més gran en els propers anys, més enllà de la regulatòria?

Crec que tenim els vímets per poder fer-la bé. Hi ha una oportunitat històrica de transformació del nostre

teixit econòmic i d'impulsar polítiques d'innovació, formació, mediambientals, digitalització de la nostra economia etc... Des de les empreses més grans a les microempreses, autònoms i ciutadans corrents, així com a la pròpia Administració pública tant local, autonòmica com central.

No s'han posat mai fons tan ingents com el *Next Generation EU* per abordar aquest enorme canvi de paradigma a què ens enfrontem. Les polítiques que s'impulsen des de Brussel·les tenen una enorme visió transformadora amb fulls de ruta clara a curt-mitjà i llarg termini.

L'èxit d'aquestes polítiques s'aconseguirà sobre la base de l'execució dels països membres i aquest punt és determinant. La gran transformació verda i digital ens permet a tothom a la UE partir d'un terreny de joc equilibrat; l'execució dels programes i la seva intensitat en els canvis seran determinants per avançar, trobar avantatges competitiu que cada país pugui tenir i arribar com més aviat millor a aquest nou paradigma o model econòmic a què s'arribarà a la segona part d'aquest segle o potser abans .

Confio i espero que a Espanya estiguem a l'alçada de les circumstàncies que aquest repte presenta per a la nostra societat. Per descomptat, per part de LECE Espanya, estic convençut que donarà la seva contribució recolzant els canvis necessaris, facilitant trobades i promovent debats que ajudin a entendre la seva dimensió i abast.

Creu que el Brexit enfortirà la cohesió de la resta dels Estats membres de la Unió Europea?

El que estem veient en aquestes èpoques posteriors al Brexit és el que ja s'anticipava: una alta descoordinació, desinformació, i efectes directes de l'aplicació del Tractat bilateral amb el Regne Unit, que elimina els avantatges de continuar sent membre de ple dret de la UE. Tots els problemes a les cadenes de subministrament s'han posat en evidència i al meu entendre continuaran encara durant un cert temps.

Penso que la posició de la UE era i és més assenyada i informada del que sembla que passa al Regne Unit. Tot plegat porta a nivells molt alts d'incertesa, que ens

són bons des d'aspectes d'inversions creuades, a més de la inseguretat i la desafecció que es poden presentar en ciutadans tant europeus com britànics.

En definitiva, portarà un temps llarg a anivellar les dificultats i entrar en un camí de confiança mútua i normalització. Penso que són senyals evidents per a aquells països que vulguin experimentar processos de sortida: el cas britànic no n'és un bon exemple per seguir. Amb alguns alts i baixos, que sempre formen part del discórrer de la nostra societat, sí que penso que la cohesió dels 27 ha sortit reforçada i es veurà encara més reforçada els propers anys amb les polítiques transformadores que abans s'ha comentat.

Moltes vegades es diu dels òrgans de govern de la Unió Europea que no tenen gaire en compte grups de la societat civil, especialment institucions amb fort arrelament i tradició europea. ¿Institucions com la LECE, haurien de ser més tingudes en compte pels poders executius i legislatius de la Unió?

És cert d'alguna manera, però al meu entendre el que cal evitar és la cacofonia inútil. Penso que és més efectiva la praxi que Institucions com LECE poden impulsar (com és el cas de proposar solucions a problemes concrets).

Desenvolupar debats que incideixin en aquestes millores que es puguin assolir; si les propostes són assenyades, ben raonades i executables normalment són ben rebudes a Brussel·les. Afortunadament LECE és una Institució molt respectada a la UE, no només pel llegat històric que representa amb 75 anys, que en sí mateix és molt. Però el més important és la capacitat de sumar talent dins de la diversitat de la UE i de proposar solucions eficaces.

La societat civil és molt important a Europa i representa els valors essencials de la nostra cultura com a pilar fonamental del debat; l'estat de dret, el respecte a les llibertats individuals etc... són elements estructurals de la nostra democràcia i dels Tractats de la UE per sobre de les Constitucions dels Estats Membres, com ens ha recordat recentment el Tribunal de Justícia Europeu.

Moltes gràcies

LECE

LIGA EUROPEA DE COOPERACIÓN ECONÓMICA

- Des del 1956 promou els valors i principis per a la construcció i la integració econòmica i social de la Unió Europea.
- Desenvolupa activitats de diàleg i intercanvi en fòrums oberts amb focus a la Unió Europea.
- És una associació formada per persones i entitats amb vocació europeista, dedicada a la defensa dels ideals, la consciència i els valors de la Unió Europea. **L'Institut Agrícola n'és membre.**

Fundada el 1946 per Paul Van Zeeland (Bèlgica), Josef Retinger (Polònia) i Pieter Kerstens (Països Baixos), a qui es van unir ràpidament altres figures europees com Edmond Giscard d'Estaing (França), Harold Butler (Gran Bretanya) i Herman Abs. (Alemanya), la Lliga Europea de Cooperació Econòmica ha celebrat aquest 2 de desembre el seu 75è aniversari.

Quan es va fundar la LECE el 1946, Europa es llepava les ferides arran d'un desastre sense precedents en la seva història, un desastre la magnitud de la qual exigia una acció igualment sense precedents si volíem recuperar-nos de nou. Per a les ments més clares de l'època, la unificació econòmica i política era l'única resposta si Europa es volia reconstruir ràpidament, oferint a les seves nacions la perspectiva d'una pau i prosperitat duradores i recuperar gradualment la seva influència econòmica, política i cultural a l'escena internacional.

La LECE es podria descriure com un "grup de pressió intel·lectual" al servei del projecte europeu, ansiós per dur a terme la seva missió amb total independència dels interessos privats o de les autoritats públiques. Aquesta missió inclou l'educació europea dels membres fent circular informació entre ells i organitzant debats sobre els grans temes europeus.

Els membres de la LECE, als països d'Europa on està representat actualment, provenen principalment del món econòmic i financer, però també inclouen alts funcionaris nacionals i europeus i persones de formació acadèmica i política. Junts formen una xarxa europea amb gran experiència i influència. Per tant, la **LECE té estatus consultiu al Consell d'Europa i a la Comissió Econòmica per a Europa de les Nacions Unides.**

En motiu del 75 aniversari de la seva fundació, LECE va celebrar un seminari d'alt nivell, el passat 2 de desembre, dividit en diferents panels. Sota el títol "Green Deal-New Generation, reptes per a les empreses i institucions europees", **Javier Santacruz, Cap del Servei d'Estudis de l'Institut Agrícola** hi va participar per parlar de l'impacte de les polítiques europees sobre l'agroindústria.

El Corredor del Mediterrani: massa temps encallat

El Corredor Mediterrani ferroviari és la columna vertebral del turisme i del sector exportador espanyol. És imprescindible la seva construcció i desenvolupament, que permeti tant el transport de passatgers com el de mercaderies. L'economia espanyola presenta un ús testimonial del ferrocarril per al transport de mercaderies. Això ha de corregir-se i aconseguir els estàndards de què disposen els països europeus. La infraestructura clau, la via necessària, per transformar el transport de mercaderies de llarg recorregut, és el Corredor Mediterrani.

Cal potenciar les economies regionals del Corredor i fer una aposta estratègica per reforçar les connexions ferroviàries dels ports espanyols, que s'han convertit en nodes portuaris de primera magnitud amb el sud-est asiàtic, via el canal de Suez. El Corredor permetrà atreure inversions. En definitiva, els empresaris reivindiquen el paper important del corredor per al desenvolupament dels ports, per a la connectivitat i guanyar mercats a Europa, on el ferrocarril jugarà un paper protagonista en els pròxims anys.

El Corredor Mediterrani avança, però ho fa de manera "lenta". Aquesta és la percepció dels empresaris que pateixen cada dia per la manca d'una infraestructura que consideren vital per a la competitivitat d'Espanya a nivell internacional. Un any més els empresaris s'han unit per celebrar l'acte de mobilització empresarial per reivindicar la urgent necessitat d'executar aquesta infraestructura, impulsat per l'Associació Valenciana d'Empresaris des de 2016, a través del moviment **#QuieroCorredor**. Fa anys que demanen la construcció d'una doble plataforma ferroviària d'amplada internacional que recorri el litoral mediterrani espanyol des de Algeciras fins a la frontera francesa, unint les ciutats mediterrànies entre si i connectant-les amb Europa.

El Corredor Mediterrani és la gran infraestructura que necessita la nostra economia, una prioritat indiscutible del país que, no obstant això, avança amb excessiva lentitud i sense la determinació necessària des de l'administració pública, quant a la licitació i execució de les obres.

A nivell tècnic, especifiquen la necessitat de crear una doble plataforma per separar trens de passatgers i de mercaderies, augmentant-ne la capacitat. Si finalment s'aconsegueix la finalització d'aquesta via, es connectarà amb la xarxa transeuropea que recorre 3.500 quilòmetres i concentra el 54% dels habitants d'Europa i suposa el 66% del PIB de la UE.

El desenvolupament d'aquesta xarxa ferroviària circular a la península ajudaria a complementar el disseny clàssic radial que existeix actualment, facilitant el transport de viatgers i mercaderies per tot el territori nacional i cap a la resta d'Europa. Durant el darrer any, segons denuncien els empresaris units en aquest moviment, les obres del Corredor Mediterrani "no s'han activat especialment. Més aviat tot al contrari".

Aquest organisme duu a terme dues vegades cada any una revisió completa de l'estat de les obres. Segons aquest informe, el nivell d'execució és molt diferent entre els uns i els altres trams, tal com es pot veure al mapa, i fins i tot en alguns en què l'actual Ministeri de Transports ha donat per finalitzats els treballs, com és el cas del que connecta la frontera francesa amb Figueres, des de **QuieroCorredor** segueixen exigint convertir la doble via de Portbou a Figueres d'amplada ibèrica a amplada internacional, cosa que permetria evitar els transbordaments a la frontera. El mateix passa amb el tram dos, que s'estén fins a Girona.

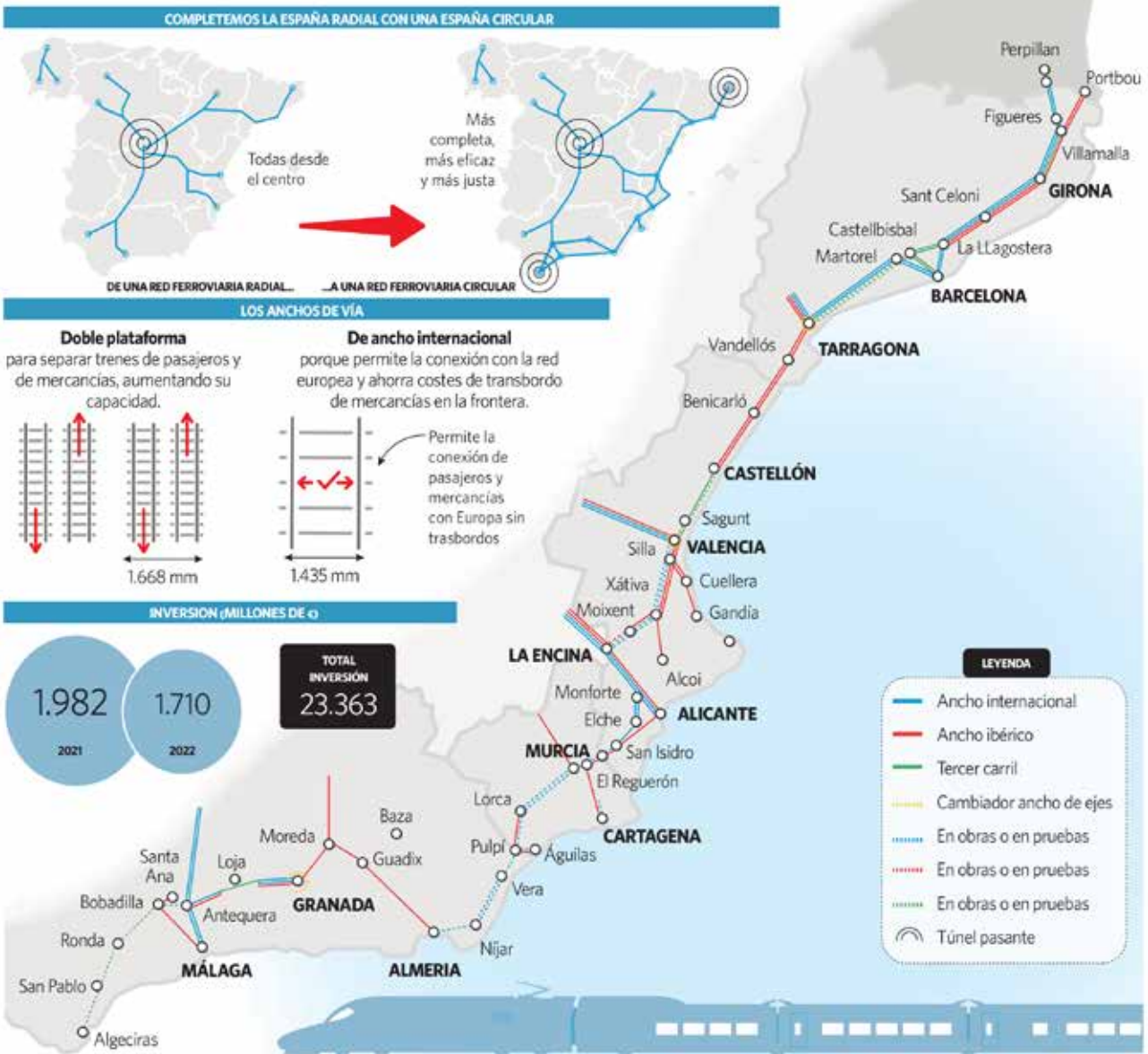
En el cas del tercer tram, que comunica aquesta ciutat amb Barcelona, a l'existència d'una via d'ample ibèric s'hi afegeix la congestió present a la Sagrera i la Llagosta, pendent de la construcció de la terminal intermodal.

A més, i en unió amb el quart tram, que arriba fins a Castellbisbal, zona industrial catalana, s'hi afegeix el problema dels accessos al Port de Barcelona, que, segons denuncien, "porten tres convenis i segueixen sense posada d'execució, limitant l'accés mercaderies". La darrera data marcada per finalitzar aquestes actuacions és l'any 2024

La unió amb Tarragona, considerada el cinquè tram, té dos grans compromisos en marxa per part del Govern: la fi dels túnels de Castellbisbal, previst per al 2022, i la col·locació del tercer carril, que es finalitzarà el 2023.

La comunicació amb el País Valencià, a través de Vandellòs, té marcada com a data clau l'any 2024, si bé la connexió amb València depèn de, entre altres coses, la descongestió del túnel passant de la ciutat que, segons les seves paraules, "està a la vora del col·lapse". En els darrers dies, aquesta obra ha sortit a informació pública, per la qual cosa preveu que comenci el seu camí ben aviat.

El corredor mediterráneo

Font : El Economista

A mesura que es continua cap al sud, el nivell d'execució és menor. Així, la connexió amb Alacant i Múrcia encara té parts pendents de licitar, com ara la connexió d'AVE a Elx. A partir d'aquí, un dels grans problemes és el tram tretze, que connecta Múrcia amb Cartagena, que després de trobar problemes d'infraestructures es retardaran fins al 2026.

En cinc anys, les obres d'aquesta infraestructura han continuat avançant, però, segons va denunciar Vicente Boluda, president de l'Associació Valenciana d'Empresaris (AVE), ho han fet "molt lentament". El 2016, hi havia set trams en projecte i onze en obres. Durant aquest segon semestre de 2021, d'acord amb l'informe de seguiment de les actuacions, gran part dels que aleshores estaven en projecte han passat a executar-se.

Des del juliol, darrera revisió mèdica, fins al novembre, s'ha avançat en quatre punts: s'ha tret a informació el túnel passant i la nova doble via entre València i Castelló, el canal d'accés de la capital valenciana, s'han licitat les obres entre Lorca i Pulpí i les de l'estació intermodal La Llagosta. Tot això per intentar posar en marxa la via entre Almeria i la frontera francesa per a la nova data clau que va confirmar la ministra de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana, Raquel Sánchez, la setmana passada, 2026. A partir d'aquest punt, hi són a l'aire les connexions amb altres ciutats andaluses, com ara Màlaga, Granada i l'arribada fins al port d'Algeciras, un dels més rellevants de tot el país.

Però aquesta no és la primera data clau que els darrers sis governs i vuit ministres del ram que han passat per Nous Ministeris des que es posés en marxa aquest projecte han apuntat. Amb un repàs a l'hemeroteca, es pot veure que no va ser fins a l'any 2011 quan, durant el Govern de José Luis Rodríguez Zapatero i amb José Blanco al ministeri, es va començar a parlar de la necessitat de donar una empenta al Corredor Mediterrani. Fins aleshores, els focus estaven centrats a la xarxa radial d'AVE i la seva arribada a les ciutats més rellevants del país amb un únic origen, Madrid.

El 2011, tot just dos mesos abans que Blanco i Zapatero abandonessin el Govern, es va posar sobre la taula la data del 2020 per a l'entrada en operació de la totalitat del Corredor Mediterrani, des d'Algeciras i fins a França. El 2013, va ser José Manuel García Margallo, ministre d'Exteriors, el que va reivindicar la finalització del Corredor Mediterrani i instava el llavors

Ministeri d'Ana Pastor a finalitzar-lo per al 2015 com a "xarxa vertebradora per a Europa". Però Pastor va evitar posar-hi una data i no va ser fins al 2017 quan Íñigo de la Serna va reaccionar al moviment impulsat pels empresaris un any abans demanant "realisme" amb el nivell d'execució de les obres i els retards en la posada en marxa dels trams. Amb posterioritat, el mateix De la Serna va marcar el 2023 com a data clau per "fer una realitat" la connexió entre Almeria i Múrcia, data que finalment s'endarrerirà fins al 2026.

Amb l'arribada de José Luis Ábalos al Ministeri de Foment el 2018, es va marcar una nova data, 2021, però tot just un any després, aquesta va ser endarrerida fins al 2025. Aquesta última fita es va mantenir amb l'assignació dels fons europeus de rescat que arribaran al nostre país i que serviran per executar part de les obres pendents des de fa anys. Ara, uns mesos després, la data s'ha endarrerit de nou fins al 2026, límit en què les actuacions finançades per Brussel·les han d'estar acabades, per a la connexió entre Almeria i França i deixant a l'aire fins al 2030 la resta de la xarxa fins a Algeciras .

El moviment empresarial per la finalització del Corredor Mediterrani compta amb cares molt reconegudes entre les quals hi ha, entre d'altres, José Ignacio Goirigolzarri, president de CaixaBank; Josep Sánchez-Llibre, president de Foment, Juan Roig, president de Mercadona; Vicente Boluda, president de Boluda; o Clement González Soler, president d'Alibèric.

Més de 1.300 empresaris es van reunir la setmana passada a Madrid per demanar la finalització d'aquestes obres. "El desenvolupament d'aquesta infraestructura té beneficis que no admeten discussió, tant a l'àmbit econòmic, com al mediambiental, social i territorial", va assenyalar Boluda.

"Això és parlar de creació de riquesa, creació d'ocupació i benestar social", va assenyalar Goirigolzarri, posant èmfasi en el potencial del corredor per connectar territoris, en complementar la xarxa nacional amb una xarxa circular, i fer més competitives les empreses espanyoles, actuant a més contra el fenomen de l'Espanya buida.

Però no només ells. A l'acte van estar presents empresaris de les 17 comunitats autònomes, cosa que demostra que el que és bo per a la Mediterrània espanyola, és bo per al conjunt d'Espanya.

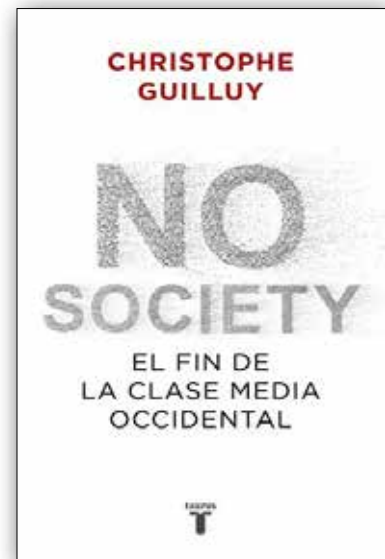
Lectures recomanades

NO SOCIETY

El fin de la clase media occidental

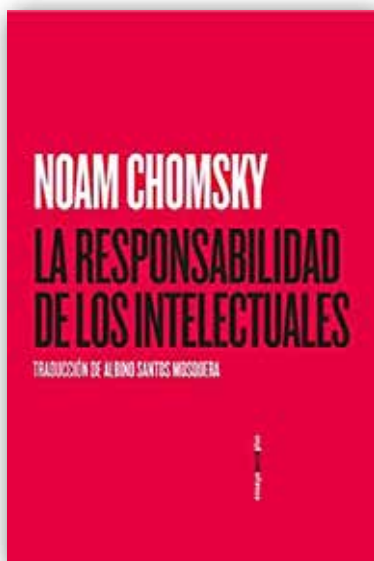
Christophe Guilluy

«*There is no society*», va dir Margaret Thatcher el 1987. El missatge va calar a les classes dominants occidentals i s'ha produït una secessió de la gent de dalt -que, abandonant el bé comú, submergeix els països occidentals al caos- i la més desfavorida. Com a resultat, es descompon la societat. Crisi de la representació política, l'atomització dels moviments socials i la gentrificació de les ciutats són alguns dels signes de l'esgotament d'un model que ja no construeix societats. L'onada populista que travessa el món occidental no és res més que la part visible d'un *soft power* exercit per les classes populars que obligarà el món dels de dalt o bé a unir-se al moviment real de la societat o bé a desaparèixer. Fa uns quants anys **Christophe Guilluy** va encunyar el concepte de «França perifèrica», emprat avui de manera molt generalitzada, i va posar èmfasi en el perill del menyspreu per part del món mediàtic a les classes populars, i en la importància del descontentament d'aquestes. Amb aquest llibre amplia la reflexió a un àmbit internacional.

La responsabilidad de los intelectuales

Noam Chomsky

Noam Chomsky és un dels pensadors més respectats i llegits del món per raons molt evidents: els seus textos assenyalen els crims dels poderosos, revelen els veritables motius que s'amaguen després de les decisions i denuncien les fal·làcies dels discursos amb què justifiquen les seves accions. En definitiva, compleix el deure que es podria esperar d'un intel·lectual. Tot i això, no tots els seus parells mostren aquest mateix compromís moral. Al llarg de la seva trajectòria política, Chomsky ha abordat de manera directa la qüestió de quina és la veritable responsabilitat dels intel·lectuals. A finals dels anys seixanta, amb la guerra del Vietnam, Chomsky denunciava les vergonyoses polítiques del Govern nord-americà i el no menys vergonyós paper de certs intel·lectuals al recolzar-les. El 2011, després de l'«assassinat planificat» d'Ossama bin Laden, reflexionava sobre la pertinença dels intel·lectuals a la classe dels privilegiats i la seva obligació de qüestionar les autoritats. Més rellevant avui que mai, aquest llibre ens recorda que els privilegis «brinden oportunitats i les oportunitats comporten responsabilitats». Tots tenim elecció, fins i tot en temps desesperats.

Nova Estratègia Forestal de la UE

El Consell Europeu adopta unes conclusions que inclouen importants tocs d'atenció a la Comissió Europea

Els Ministres han reconegut la necessitat de que els boscos contribueixin en major mesura al Pacte Verd Europeu, així com amb objectius mundials com l'Agenda 2030. No obstant, el Consell ha ressenyat diversos punts de cabdal importància.

Els ministres d'agricultura han acollit amb satisfacció la publicació de la Nova Estratègia de la UE a favor dels Boscos per al 2030. **No obstant això, les conclusions adoptades inclouen importants tocs d'atenció a la Comissió**, tal i com ja era d'esperar després dels posicionaments conjunts que havien protagonitzat diversos països europeus, molt crítics amb l'enfoc que la Comissió Europea estava donant al document. El Consell Europeu:

- Ha posat de relleu la necessitat de trobar un punt d'equilibri entre els aspectes ambientals i socials, i els aspectes econòmics de la gestió forestal sostenible
- **Recalca que els boscos i el sector forestal poden tenir un paper important en la transició de la UE cap a una bioeconomia circular sostenible, i advoca per impulsar**, entre d'altres coses, **l'ús de la fusta i d'altres productes forestals** produïts de forma sostenible en l'àmbit de la bioeconomia circular.
- Lamenten que els aspectes relatius a la desertificació i la funció hidrològica dels boscos no s'hagin desenvolupat (*aquest és un punt especialment sensible per a les àrees mediterrànies on el creixement desafortat de les masses forestals acaba significat una detracció considerable de recursos hídrics de les seves conques hidrogràfiques*).
- Han destacat la importància de respectar i mantenir la diversitat de boscos i pràctiques de gestió forestals dels diferents Estats membres i regions d'Europa.
- S'han expressat dubtes per part dels Estats respecte els "Plans Estratègics Nacionals per a Boscos", sent majoria el posicionament per l'ús de procediments internacionals de seguiment i notificació ja existents a fi d'evitar duplicitats i més burocràcia.
- **Dóna un important toc d'atenció al fet que cal incloure la dimensió internacional de l'estratègia forestal** i no augmentar la petjada de carboni.

És a dir, una restricció de la tala a Europa no s'ha de convertir en una major pressió de tala a països tercers.

- **Posa de relleu el paper clau de propietaris i gestors forestals** en la consecució dels objectius de l'Estratègia, en particular el recolzament a les zones rurals per abordar la despoblació i revitalització rural
- **Invita a la Comissió a que, juntament amb els Estats membres, estudiï opcions per a noves solucions innovadores basades en el mercat**, tals com el pagament per serveis ecosistèmics, per la mitigació del canvi climàtic i l'adaptació al mateix i per a la biodiversitat, **en particular solucions com la silvicultura propera a la natura i la captura de CO2 en sols agrícoles**, limitant al mateix temps la càrrega administrativa per a propietaris i gestors forestals.
- Demana aclariments sobre el valor afegit dels anomenats Plans Estratègics i recorda la necessitat de reconèixer la eficiència en termes de costos i d'evitar la duplicitat i la càrrega administrativa addicional.
- **Insta a la Comissió Europea a que col·labori estretament amb els Estats membres per a intensificar el treball en la gestió dels riscos relacionats amb catàstrofes naturals i els factors que pertorben els boscos, especialment incendis forestals** i en l'adaptació al canvi climàtic.
- Insta a que **el valor afegit dels règims de certificació voluntaris ja existents** per a la gestió forestal (com ara el PEFC), siguin una condició prèvia a qualsevol consideració sobre la introducció de nous règims de certificació.

Aquestes esmenes haurien de dur a la Comissió a reconsiderar bona part dels seus plantejaments, els quals s'havien articulats des de la imposició i sense tenir en compte ni el Parlament Europeu ni molts Estats.

Notícies breus de l'Institut Agrícola

Tot seguit informem d'algunes de les darreres actuacions dutes a terme per l'Institut Agrícola

Aportacions al nou Pla de Protecció del Parc Natural del Cadí-Moixeró

Els darrers mesos s'ha dut a terme el procés de participació pública per a la redacció del nou Pla de protecció del medi natural i del paisatge del Parc Natural del Cadí-Moixeró. Com que és més que evident que la seva aprovació influirà en la gestió de les finques privades i empreses agroalimentàries i forestals del seu àmbit territorial, hem cregut adient fer-hi aportacions. D'entre les principals, destaquem les següents

- Els terrenys que conformen l'espai són majoritàriament privats i és als seus titulars als que els hi correspon la gestió. L'esborrany de Pla fa un pas enrere en el compromís adoptat pel Govern de la Generalitat d'incorporar als propietaris dels terrenys en els òrgans de gestió dels espais naturals. I això no ho consentim.
- Cal apostar de forma clara, i amb les partides econòmiques conseqüents, pel recolzament a les activitats tradicionals, i a la millora de la qualitat de vida dels habitants de l'espai. La restricció amb caràcter general d'usos i aprofitaments és una limitació excessivament restrictiva i innecessària.
- Amb caràcter general prohibeix les aforestacions i les reforestacions que puguin tenir un rendiment fuster. La gestió necessària per al desenvolupament correcte de les possibles plantacions donarà com a resultat productes que s'han de poder comercialitzar per disminuir les despeses de gestió. Cal tenir en compte que la fusta i els seus derivats són materials ecològics, sostenibles, reciclables i de baixa petjada de carboni.
- S'ha de compensar als gestors dels boscos com a embornals de CO₂, i incloure el pagament dels serveis ambientals.
- Som contraris als boscos de dinàmica natural. Només provocarà un envelliment de la massa forestal, amb el conseqüent increment de la biomassa forestal i dels incendis forestals, alhora que la pèrdua de biodiversitat. En tot cas ha de ser totalment voluntari.

- Cal regular l'ús social, incloent-hi el respecte a la propietat privada i a les activitats agro-ramaderes que es desenvolupen a l'espai, així com la recollida de productes forestals no fusters. L'accés de tercers persones a propietats privades només ha de fer-se per camins públics. Així mateix, el marcatge d'itineraris de senders, organització de curses i esdeveniments similars ha de fer-se només per camins públics o previ permís escrit dels propietaris privats.
- Cas que es revoqui total o parcialment un aprofitament o concessió d'aigües per a garantir un cabal ecològic, caldrà la seva indemnització al seu titular. Molts cops el cabal ecològic està determinat sense cap mena de rigor científic i no té en compte la climatologia del territori.
- Que actualment no es preveuen gaires actuacions en zones forestals, no implica que no es vulguin fer un futur. Els boscos seran un element clau de la bioeconomia circular en proporcionar matèria prima de gran eficiència energètica en la seva producció, sostenible, natural, reciclable i biodegradable. I s'espera un augment del seu valor econòmic en els mercats. La substitució dels plàstics per compostos de cel·lulosa és ja una realitat amb un gran increment de demanda.
- L'Administració s'ha de responsabilitzar per la introducció d'animals forans en finques privades.

Presentació de la demanda al recurs contenciós administratiu interposat contra l'aprovació del Pla de Protecció del Medi Natural i del Paisatge de l'Alta Garrotxa

Per Acord de Govern 15/2021, de 9 de febrer, s'apravà definitivament el Pla de protecció del medi natural i del paisatge de l'Alta Garrotxa. Donat que l'INSTITUT AGRÍCOLA no va estar conforme amb aquesta aprovació, va interposar Recurs Contenciós Administratiu. Recentment s'ha presentat la demanda, fent-nos ressò d'un seguit de fonaments per a impugnar i demanant la nul·litat del Pla. Com a més destacats hem defensat davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya que:

- No entenem la motivació d'aprovar un Pla que consisteix en endegar tot tipus d'estudis, observacions i investigacions, amb un elevat cost econòmic i una més que abusiva participació pública —de les administracions—, sense garantir-ne cap resultat i amb poca o nul·la presència dels veritables titulars de les finques. No s'estableix cap justificació, però és que ni molt menys es garanteixen uns resultats. Entenem que aquest Pla de protecció no respon a les necessitats concretes del territori.
- En cap moment s'ha cercat la implicació dels propietaris de les finques o d'empreses agràries o agroalimentàries. I això hauria de dur-se a terme, tant a nivell individual com de col·lectiu. El 77% de la superfície forestal de Catalunya és de propietat privada, i en l'espai concret de l'Alta Garrotxa aquesta xifra s'eleva fins al 91%. Per tant, és imprescindible que aquesta estigui representada en qualsevol òrgan o ens de gestió o planificació forestal. D'altre manera s'estaran vulnerant els més elementals principis de representació i democràcia.
- L'elecció del contingut del Pla de protecció de forma unilateral per part de l'Administració incompleix el dret bàsic de participació dels interessats i afectats des del moment en que tenen drets que estan afectats pel contingut previ, inicial i definitiu d'aquell. Per tant, no s'ha complert el dret que la participació sigui efectiva ni el dret a presentar les propostes o aportacions en la fase incipient.
- L'òrgan ambiental ha de consultar les Administracions públiques i a les persones interessades en el procediment d'emissió de l'informe ambiental estratègic. Però això no s'ha fet. Demés, s'hauria d'haver seguit l'avaluació ambiental ordinària i no la simplificada, donat que el Pla de protecció afecta a futurs projectes i aprofitaments que es vulguin dur a terme dins l'àmbit superficial d'aplicació del mateix.
- Les activitats permeses dins el món rural tenen que ser multi funcionals i mai imposar una llista tancada en el que tot el que no hi estigui en queda exclòs. Entenem que hauria de ser una llista totalment oberta i, en tot cas, limitant-ne només aquelles incompatibles realment amb el medi natural. Però, en tot cas, n'haurien de ser molt poques.
- A les zones de foment de la dinàmica natural que pretenen afectar un total de 6.900 hectàrees —un 21% de l'àmbit superficial del Pla de protecció—, on no podran desenvolupar-s'hi cap mena d'activitat, caldrà, en primer lloc, preveure la indemnització d'aquelles que comptin amb la deguda autorització administrativa de gestió. En idèntic sentit, caldrà indemnitzar si no es permet el manteniment de les construccions agràries. Però és que, demés, la seva existència al Pla de protecció no té motivació ni justificació.
- Hi trobem una greu mancança, com és l'estudi econòmic sobre la manera de finançar les actuacions i objectius que es pretenen aconseguir. La justificació de l'origen i disponibilitat dels fons econòmics adients. Disponibilitat que ha de ser real, per tal que el que es planifica pugui tirar endavant i donar-hi compliment. Especialment, pel que hem anat exposant, de les compensacions econòmiques per les restriccions d'usos i aprofitaments que es causen a les propietats i explotacions agràries del territori afectat.

Mesures compensatòries del Canal Segarra-Garrigues

L'INSTITUT AGRÍCOLA ha demanat a la Comissió Europea i a la Generalitat de Catalunya informació respecte del tancament del litigi envers el canal Segarra-Garrigues. Especialment a resultes que abans de l'estiu van sortir a la premsa alguns articles que feien referència a que s'havia tancat el litigi endegat per la Comissió Europea respecte del compliment de les mesures compensatòries de protecció de les aus a l'àrea del canal Segarra-Garrigues de Lleida. Mesures compensatòries incloses a l'Estudi d'Impacte Ambiental del projecte del canal Segarra-Garrigues, aprovat per Resolució MAH/3644/2010, de 22 d'octubre de 2010, del Departament de Medi Ambient i Habitatge.

A la vista d'això, i en la nostra condició de directament interessats com a representants dels empresaris agroalimentaris i propietaris agraris, hem sol·licitat que se'ns informi detalladament de com s'ha tramitat aquest litigi. Principalment les actes de les reunions de la Comissió de seguiment entre la Unió Europea i la Generalitat, així com els estudis, informes o demés documents generats durant tot el procés.

També hem demanat, com portem fent-ho reiteradament, que es duguin a terme els estudis pertinents per a analitzar si és compatible el reg dels camps de cultiu amb la pervivència de les aus estepàries de les zones protegides. Estudis mencionats a l'apart 4.5 de la Declaració d'Impacte Ambiental citada, i que havien de servir per a reduir la zona que inicialment estava projectada com de nou regadiu i que, a resultes de la protecció de les aus, ha perdut el dret al reg. D'aquesta manera seria possible recuperar àrees regables.

Aportacions al full de ruta del biogàs

Recentment el Ministeri per a la transició ecològica i el repte demogràfic ha tret a consulta pública el "Full de ruta del biogàs". Donat l'interès que pot representar al sector agroalimentari l'ús i promoció d'aquest gas, vàrem fer un seguit d'aportacions a dit Full de Ruta. En resum vam exposar que:

- El Pacte Verd Europeu deixa la porta oberta a altres gasos renovables, apart del biogàs i el biometà, per la seva contribució a la descarbonització. En aquest sentit és important tenir present, dins la gestió dels residus ramaders, a l'amoníac i el metà, com a font d'energia. Fet que a les zones ramaderes suposaria un element crucial per a permetre donar sortida als dos elements més problemàtics.
- Creiem que caldria incorporar el desenvolupament d'una xarxa de distribució de biometà i/o combustibles basats en hidrogen verd en el conjunt del territori nacional. La mera instal·lació de punts de proveïment de carburant en les plantes de producció de les instal·lacions de tractament de residus i depuradores resulta insuficient, particularment perquè no solen estar en les vies de comunicació principals.
- S'ha de promoure el desenvolupament del mercat de vehicles propulsats amb biometà o hidrogen verd, i el foment de flotes captives en determinats parc automobilístics caracteritzats per una mobilitat circumscrita en un àmbit geogràfic concret (flotes d'empreses, organismes públics, etcètera).
- Respecte de la utilització del biogàs per a cogeneració, cal revisar el text, atès que tan sols preveu en règim individual o de cooperativa, i per al règim d'autoconsum. Tampoc es preveu l'eventual combinació de residus, així com els diferents tipus d'associacions que es poden establir, tant amb indústries com amb altres empreses que facilitin les matèries primeres necessàries per a una adequada mescla en el bioreactor. No ha de limitar-se al règim d'autoconsum, en la mesura que existeixi la possibilitat de comercialitzar el biogàs, biometà o l'electricitat obtinguda.

Crecimiento Empresarial

Situación de las PYMES en España

CEPYME ha elaborado un informe sobre Crecimiento Empresarial donde se busca no solo concienciar, sino identificar las principales barreras burocráticas, fiscales y contables que lastran el crecimiento, ya que explican en buena parte los escalones existentes en la demografía empresarial.

En España no falta emprendimiento a pesar de lo que se suele pensar. Abrimos muchas más compañías que la media de la Unión Europea, pero aun así nuestro tejido productivo es menor en densidad y sobre todo en tamaño. El problema no reside tanto en el espíritu emprendedor español o en una falta de cultura empresarial, sino en que nuestras empresas son más vulnerables y no logran sobrevivir. De hecho, solo la mitad de las empresas sobreviven tres años después de nacer. Y no solo eso, sino que no logran crecer y la mayoría se queda relegada al tamaño de microempresa.

CEPYME es consciente de que su papel no se basa solo en defender a las empresas de menor tamaño, sino en convencer de que las empresas son proyectos viables que podrían ganar solidez si pudieran crecer en tamaño. Un tejido empresarial con más empresas medianas y más empresas grandes, al igual que en el resto de los países de la UE, supondría más beneficio para todos. Repercutiría en mayor crecimiento económico, más empleo, más recaudación tributaria y, por tanto, un Estado de Bienestar con más recursos.

Facilitar el crecimiento de las pymes españolas es una tarea que va en beneficio de todos: empresas, trabajadores, Gobierno y la sociedad.

Las claves

- La empresa española media es **más pequeña** que en los países de nuestro entorno.
- Las **microempresas** tienen una participación más alta en España tanto en el empleo como en la generación de valor añadido; su relativamente baja **productividad** presiona hacia abajo la productividad media de la economía.
- Es un error buscar el origen de esa baja productividad en la **hostelería**: las microempresas de dicho sector, junto con las de las **manufacturas**, son las únicas que tienen una productividad promedio mayor que la media de la UE.

- El tamaño relativamente pequeño de la empresa española implica una serie de consecuencias negativas para la economía y el conjunto de la sociedad.
- Entre esos problemas se destacan: salarios más bajos, inestabilidad en el empleo y menor capacidad de exportación y de innovación.
- Entre los empresarios predomina la vocación por crecer, pero **hay más de 100 regulaciones que desalientan el crecimiento empresarial**.
- Además, los emprendedores españoles enfrentan **más trámites y costes** que la media europea a la hora de establecer una sociedad limitada.
- También hay diferencias significativas entre **autonomías**, además de una ingente cantidad de nuevas regulaciones cada año, cosa que también entorpece la acción emprendedora.
- Un problema adicional es la **mayor presión tributaria** que soporta la empresa española en relación con sus pares europeos.
- **No hay un problema de falta de emprendimiento: en España se constituyen más empresas que en Alemania, Francia o Italia.**
- El verdadero problema es la **mayor mortalidad empresarial**, que es más alta que en países de nuestro entorno: la esperanza de vida al nacer de las empresas no alcanza a 11 años; **menos de un 40% de las empresas llega a los 5 años de vida.**
- Si España tuviera empresas con el mismo tamaño promedio que la media europea, **el PIB crecería más del 5%, se crearían cerca de 1,2 millones de empleos**, se fortalecerían las cuentas públicas y se sostendría el superávit exterior, entre otros beneficios.
- **Hay muchas alternativas para inducir un aumento del tamaño medio de la empresa española:** elevar y/o suprimir umbrales regulatorios, imponer otros umbrales, postergar el momento en que se hacen efectivos, rebajar la presión tributaria y reducir costes y carga burocrática.

Las empresas son, en promedio, más pequeñas en España que en países de nuestro entorno

Mientras la empresa media española ocupa a 4,7 personas, el promedio de la UE es un 28% mayor (6 ocupados por firma). En **Alemania, Reino Unido y Austria**, entre los países analizados, el tamaño medio de las empresas duplica al de España. Solo **Italia**, entre los países más grandes de la UE, exhibe una dimensión media inferior a la española (4,1 ocupados/empresa).

La misma conclusión se alcanza cuando se analizan las ventas por empresa. En este caso, el promedio de la UE es un 32% mayor que la media española (1,4 y 1,1 millones de euros, respectivamente). Las ventas por empresa en **Alemania e Irlanda** prácticamente triplican el de la firma media española. Una vez más, solo **Italia**, entre los mayores países comunitarios, presenta un dato inferior al de España.

Fuente: CEPYME sobre la base de Eurostat.

Que el tamaño medio de la empresa española sea relativamente pequeño implica una serie de consecuencias negativas, tanto para la economía como para el conjunto de la sociedad

Por ejemplo, las empresas más pequeñas...

- Aprovechan de manera limitada las **economías de escala**.
- Tienden a mostrar una **productividad** más baja.
- La menor productividad hace que sus **salarios** sean, en promedio, menores.

- Adolecen de una menor **resistencia** en las crisis.
- Tienen una **vida media más corta**, lo que añade inestabilidad al empleo.
- Tienen menos **capacidad de exportar**.
- Encuentran mayores dificultades para **captar talento**.
- Ofrecen menores oportunidades de **desarrollo profesional** a sus empleados.
- En general, disponen de una menor capacidad para brindar a su personal plane de **conciliación** y oportunidades de **capacitación**.
- Suelen **financiarse** a tipos de interés mayores.
- Tienen más difícil acceder a fuentes de **financiación no bancarias** (emisión de acciones, títulos de deuda, pagarés, etc.).
- Presentan menores posibilidades de financiar **proyectos de I+D+i**
- La menor capacidad de I+D+i deriva en menores posibilidades de **innovación** tanto de productos como de procesos.

No hay una receta única para aumentar el tamaño medio de la empresa española. Hay muchas combinaciones posibles a partir de las herramientas disponibles.

- **Hacer efectivos los escalones regulatorios después de cuatro años consecutivos de cumplimiento de los requisitos.** Esto evita que se disparen por un crecimiento circunstancial y da tiempo a la pyme para seguir creciendo, por lo que el umbral regulatorio dejaría de ser un obstáculo.
- **El establecimiento de mecanismos y medidas fiscales que favorezcan y faciliten la inversión en PYMES españolas** por parte de las personas físicas, así como de las personas jurídicas, de ámbito nacional y de países de la Unión Europea. Para ello es fundamental establecer deducciones fiscales importantes, promover la seguridad jurídica y la transparencia de las operaciones.
- **Desarrollo de un paquete de medidas y ayudas temporales que promuevan y hagan muy atractiva la fusión de empresas** con el objetivo de que estas ganen tamaño y competitividad. Para ello deben incluir deducciones fiscales específicas que compensen los costes de las fusiones y las alienten, así como medidas temporales de ámbito fiscal, laboral, etc.
- **Medidas que promuevan la profesionalización de la gestión de las PYMES españolas**, así como la formación y el “re-skilling” de los empresarios españolas para poder dirigir sus compañías en el nuevo entorno.

L'INSTITUT AGRÍCOLA

CATALÀ DE SANT ISIDRE

*Associació d'Empresaris Agraris
des de 1851*

institutagricola.org
xarxanatura2000.com
ladrecera.com